

Theo (prof.dr. T.S.M.) van der Zee is hoofdredacteur van *Handelingen* en bijzonder hoogleraar Onderwijs in ethisch en religieus perspectief aan de Radboud Universiteit, Nijmegen. | theo.vanderzee@ru.nl

Zichtbaar maken wat niet wordt gezien

Vlak voor de etalage van een modezaak spreekt een dak- en thuisloze man mij aan. Hij vraagt me of ik hem geld wil geven. Ik antwoord hem dat ik dat niet wil, maar stel hem voor om verderop wat eten en drinken te kopen. 'Nee, dat hoeft niet', zegt hij en loopt verder, mij in een zekere verwarring achterlatend.

Mensen van de straat maken zichtbaar wat normaliter niet wordt gezien. Ze zijn hun woonplek kwijtgeraakt omdat er dingen mis zijn gegaan en anders gelopen dan ze hadden gehoopt en verwacht. Gebrokenheid wordt zichtbaar in hun voorkomen, hun lopen door de straat, en hun vraag om ondersteuning. Het is als een open wond.

Tot een ontmoeting tussen de dak- en thuisloze en mij kwam het niet. Mijn reactie opende niet de mogelijkheid om elkaar te zien, spreken en ontmoeten. De open wond werd snel weer weggeduwd. Het kwam niet tot wederkerigheid.

Mensen van de straat wijzen op een deel van ons bestaan waaraan we dikwijls voorbij lopen. Als theoloog en als religiewetenschapper nemen we graag mooie woorden van zingeving in de mond. De materiële kant ervan zijn wij al lang voorbij. Ons, die het in materieel opzicht vaak goed, ja, zeer goed gaat, wijzen mensen van de straat op de existentiële betekenis van het materiële. Het belang ervan wordt pas voelbaar als het niet meer voorhanden is.

De niet-gelukte ontmoeting heeft mijn wil om goed te doen tussen haakjes geplaatst. Ik werd me ervan bewust dat ik misschien wel wilde geven (namelijk dat wat ik verstandig vond), maar er nog niet voor openstond om te ontvangen. De ontmoeting werd een onderbreking van het verhaal dat ik tot dan toe over mezelf vertelde.

In de wederkerigheid van de ontmoeting met mensen van de straat wordt zichtbaar dat gebrokenheid ons allemaal aangaat. Theologisch gesproken wordt door de ontmoeting de mogelijkheid geopend dat in ieder Christus present is. Religiewetenschappelijk dat de ontmoeting een plek kan worden waar het goede doorbreekt.

In dit appellerende themanummer komen niet alleen mensen van de straat aan het woord en straatpastores, maar vindt ook de academische reflectie plaats om ervaringen van de straat te kunnen duiden, en om ons af te vragen wat ze ons te zeggen hebben en welke nieuwe vragen ze ons doen stellen. Een rijk nummer onder gastredactie van Kees de Groot en Niels den Toom, en voorzien van weer een treffende beeldserie door René Rosmolen. <

